I

Гуде, наче вулик, базарище браве,
торгують наліво, торгують направо.
Стоїть серед натовпу, як серед моря,
старенька бабуся — подобонька горя.
У вицвілім оці загусла сльозина —
їй світ розколовся на дві половини.
— Купіть ось виделку, — ледь чутно благала.
— При шлюбнім вінчанні її я придбала.
Вже літ має доста, а служить ще справно,
гостей дорогих пригощала недавно.
Купіть... поміняйте хоча б на хлібинку,
бо світ розколовся на дві половинки.

II

Та люди минають. Вдають, що не чують.
Дивачка, товаром таким не торгують!
Не відає, мабуть, що в моді банани,
що імпортні шмотки сьогодні жадані.
Отак і проходять. І знати не хочуть —
сорокою смерть над старою стрекоче.
Давно розміняла усенько, що мала,
і жити бажання вже зовсім не стало.
Аж ось крізь юрбу протиснувся до неї
дідусь низькорослий у сірій кирeї.
Такий чепурний, що увесь аж світився,
неначе таким, бач, на світ народився.
Лиш очі зажурні, пригаслі, запалі,
і руки худі ледь помітно дрижали.
Послухав бабусю — і витягнув гривню
(останню, звичайно, як було не кривдно!).
Потримав хвилинку в холодній долоні
й простяг до бабусі, склонившись в поклоні:
— Візьміте, будь-ласка. Я знаю, що мало,

але це усе, що в кишені зосталось.
Коли за виделку платня моя бідна,
простіть за турботу, що честі не гідна.
Ледь-ледь тріпотіла на вітрі купюра,
немов дідусева колись шевелюра,
А він все тримав її міцно і вперто,
й здавалось, що ладен отут навіть вмерти.

III

Майнула хвилина, за нею — і друга.
Бриніла струною душевна напруга.
Тим часом прохожі здвигались довкола
і жартами нехіть ділились спроквола.
Бабуся, нарешті, тихенько озвалась:
— Я дякую, пане, — і сльози ховала.
— Храни вас від голоду, Господи Боже!..
Та бачу, що й ви не такі вже заможні.
— Пусте, — пронеслося над юрмищем гідно,
— коли у людини бува недорідно.
Була б Україна, і пісня, і воля,
тоді в нас щедротна поселиться доля.
Сказав — і розтанув в юрбі, як в тумані.
— Чекайте! — бабуся. — Назвіться хоч, пане!
Але чоловік серед гамору й прози
її не почув.
...Тихо капали сльози.

IV

Вже потім, пізніше, на іншому краю
великого ринку почув я — лунає
чийсь голос знайомий, немов дідусевий,
в одвічній базарній нудній каруселі:
"Купіть ось виделку, послужить ще справно,
гостей пригощала вона донедавна.

Купіть... поміняйте хоча б на хлібину,
бо світ розколовся на дві половини".